

การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น

ภัทรพล ทศมาศ¹/ ธิติ ศรีใหญ่²

^{1,2}อาจารย์ ดร. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล :Pattarapon212522@gmail.com

รับต้นฉบับ 5 กุมภาพันธ์ 2563; ปรับแก้ไข 14 กุมภาพันธ์ 2563; รับผิดชอบ 19 พฤษภาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการศึกษาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้นประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 11,497 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัย พบว่า การตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้พบว่า ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ .956 ซึ่งมากกว่า .50 แสดงว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบการทดสอบด้วย Bartlett's Test of Sphericity พบว่าค่า Chi-Square = 29602.433 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 ได้ตัวบ่งชี้ทั้ง 117 ตัวบ่งชี้ มีความสัมพันธ์กัน จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ การสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยใช้วิธีองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax) ได้องค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ 113 ตัวบ่งชี้ มีค่าไอเกน (Eigen Value) อยู่ระหว่าง 1.221 – 42.557 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.0 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่าง 1.044 – 36.373 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม อยู่ระหว่าง 36.373 – 60.116

คำสำคัญ

การพัฒนาตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

Developing Successful Indicators of Teaching and Learning Management in Thai Politics and Introduction to Laws Subject

Pattarapon Tossamas¹/ Thiti Sriyai²

¹⁻²Lecturer, Dr, Program In Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, BuriramRajabhat University

¹E-mail :Pattarapon212522@gmail.com

Received 5 February 2020; Accepted 14 February 2020; Published 19 May 2020

Abstract

The research entitled “The Development of Success Indicators of Teaching and Learning in Thai Politics and Governance Law and basic Law” aims to develop indicators of success of education, teaching and learning in politics, government, and basic law. The population were 11,497 Buriram Rajabhat University students in the academic year 2018. The sample group included 372 students. The tools used were questionnaire with 5 point scales. Statistical package was used in survey component analysis to develop indicators. It was found the validation of the correlation matrix between indicators showed that the KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) was equal to .956, which is greater than .50, indicating that the data analyzed were appropriate for analyzing the test components with Barlett’s Test of Sphericity, it was found that Chi-Square = 29602.433 and with statistical significance (Sig.) = .000 which is less than .05. All 117 indicators have a relationship to each other. Therefore, it is suitable for component analysis. After Factor Extraction using Principle Component Analysis and Orthogonal Rotation using Varimax, 16 elements and 113 indicators were found with Eigen Value between 1.221 - 42.557, which is greater than 1.0 and the percentage of variance is between 1.044 - 36.373 with the percentage of cumulative variance between 36.373 - 60.116.

Keywords

Indicator Development, Teaching and Learning of Politics and government in Thailand and basic laws

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในกระแสโลกาภิวัตน์ ความอ่อนไหวในเรื่องเศรษฐกิจโลก การแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งปัญหาขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ตลอดจนความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมเป็นผลให้หลายประเทศมีการปรับปรุงระบบการศึกษา เพื่อมุ่งหวังว่าระบบการศึกษาจะช่วยพัฒนาประเทศได้ จึงทำให้แต่ละประเทศมีการตื่นตัวและหันมาปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาและได้มีการออกกฎหมายด้านการศึกษาที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2542” ขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, น. 40) การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในสังกัดภาครัฐยังต้องจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทยและของโลก และมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จึงให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานให้นักศึกษาได้เรียนในการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการปรับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด ค่านิยม อุดมการณ์และพฤติกรรมของนักศึกษาให้สอดคล้องกับพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัย และไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้อย่างเต็มความสามารถ เพราะนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่างมีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ ทักษะคิด ค่านิยม การกล่อมเกลாத่างสังคม วิถีชีวิตที่ต่างหากัน ซึ่งย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานของนักศึกษา วิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นสำหรับชีวิตถือเป็นวิชาพื้นฐานหนึ่งในหลาย ๆ สาขาวิชาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ในการดูแลของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ร่วมกันสอนในรายวิชาดังกล่าวซึ่งเกิดปัญหาตามมาคือ ความหลากหลายของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา ที่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องการเมืองการปกครองต่างกัน ความหลากหลายของอาจารย์ผู้สอนที่มีหลายคน ต่างความคิด ต่างความรู้ ต่างความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาอย่างเต็มศักยภาพให้เป็นมาตรฐาน จากบริบทดังกล่าวสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงจัดทำโครงการวิจัยนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการศึกษาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือในสถานการณ์ความหลากหลายทั้งในด้านนักศึกษา สาขาวิชา และอาจารย์ผู้สอน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นให้มีผลต่อนักศึกษาอย่างเต็มประสิทธิภาพและสามารถนำข้อเสนอแนะมาจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษามากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการศึกษาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 11,497 (สำนักทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2561, น. 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากนักศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่ง ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะสำรวจ จำนวน 372 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสุตรทาโรยามาเน่ (TARO YAMANE) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (TARO YAMANE, ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, น. 146) แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามคณะต่าง ๆ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น โดยใช้แบบสอบถามมี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ (Rating Scale)

1. วิธีดำเนินการคณะผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่ดีของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตามที่คณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้

1.2 สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท และได้กำหนดความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ไว้ 5 ระดับ

2. การวิเคราะห์หาค่า IOC (Item Objective Congruence : IOC) จากการกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้มีค่ามากกว่า 0.50 คือ มีค่าตั้งแต่ 0.66 – 1.00 ซึ่งแสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้ขึ้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

และเนื้อหาที่มุ่งวัด (ริงสรรงค์ สิงห์เลิศ, 2558, น. 141) จากนั้นคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการนำตัวบ่งชี้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นคณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total correlation) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (ริงสรรงค์ สิงห์เลิศ, 2558, น. 141-154; บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.982

3. การวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ระบุจำนวนองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้นมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉากโดยใช้วิธี Varimax ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้นดังนี้

1) องค์ประกอบต้องมีความแปรปรวนมากกว่า 1 ขึ้นไป

2) ค่าของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว ในแต่ละองค์ประกอบ ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขั้นต่ำ 0.30 ขึ้นไป (วิยะดา ต้นวัฒนากุล, อังใน ยุทธไถยวรรณ, 2551)

3.2 กำหนดชื่อองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Co - efficiency) ให้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของข้อมูลเบื้องต้นก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์จะต้องมีความสัมพันธ์กันไม่น้อยกว่า .30 จึงจะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

5. ค่าดัชนี KMO (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy) ใช้วิเคราะห์ว่าข้อมูลชุดนี้เหมาะที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ โดยดัชนี KMO จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 เมื่อตัวแปรแต่ละตัวสามารถทำนายได้ด้วยตัวแปรอื่น โดยปราศจากความคลาดเคลื่อน ส่วนค่าในช่วงอื่น ๆ แปลความหมาย ดังนี้

.80 ขึ้นไป เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบดีมาก

.70-.79 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบดี

.60-.69 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบปานกลาง

.50-.59 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบน้อย

น้อยกว่า .50 ไม่เหมาะสมที่จะนำข้อมูลชุดนี้มาวิเคราะห์องค์ประกอบ

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดตามที่นิยม คือ ข้อมูลต้องมีค่าดัชนี KMO มากกว่า .50 จึงจะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ผลการศึกษา

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้

ตาราง 1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	KOM			Bartlett's Test
	ค่าที่เหมาะสม	ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์	ค่าที่เหมาะสม	ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์
ตัวบ่งชี้ 117 ตัวบ่งชี้	มากกว่า .50 (มากกว่า .90 ดีมาก)	.956	$P < .05$	$P = .000$

จากตาราง 1 พบว่า ค่า KMO (Kaiser–Meyer–Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ .956 ซึ่งมากกว่า .50 แสดงว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ

ส่วนการทดสอบด้วย Bartlett's Test of Sphericity เป็นการทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้เป็นเมทริกซ์เอกภาพ (Identity Matrix) หรือไม่พบว่า ค่า Chi-Square = 29602.433 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกภาพ แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 117 ตัวบ่งชี้ มีความสัมพันธ์กัน จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้

2. การสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) และการหมุนแกน (Rotation)

คณะผู้วิจัยได้สกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) ได้องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น มีทั้งหมด 16 องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ 113 ตัวบ่งชี้ดังแสดงในตารางที่ 2 – 17

ตาราง 2 จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน (Eigen Value) ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสม

องค์ประกอบ ที่	ค่าไอเกน (Eigen Value)	ร้อยละของ ความแปรปรวน	ร้อยละของความ แปรปรวนสะสม
1	42.557	36.373	36.373
2	3.527	3.015	39.388
3	3.374	2.884	42.272
4	2.751	2.351	44.623
5	2.170	1.855	46.478
6	1.917	1.638	48.116
7	1.640	1.402	49.517
8	1.565	1.337	50.855
9	1.500	1.282	52.137
10	1.447	1.237	53.373
11	1.414	1.209	54.582
12	1.352	1.156	55.738
13	1.317	1.126	56.864
14	1.314	1.123	57.987
15	1.263	1.079	59.066
16	1.229	1.050	60.116

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนใน
 รายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น มี 16 องค์ประกอบหลัก ค่าไอเกน (Eigen
 Value) อยู่ระหว่าง 1.221 – 42.557 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.0 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่าง
 1.044 – 36.373 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม อยู่ระหว่าง 36.373 – 60.116

ตาราง 3 องค์ประกอบที่ 1 ด้านอาจารย์และการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 4.0

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านอาจารย์และการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 4.0	X60	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ	.308
	X77	สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เช่น Power point VDO ยูทูป เป็นต้น	.365
	X86	อาจารย์ใช้เทคนิคการนำเสนอและผลิตสื่อช่วยสอนที่น่าสนใจ	.347
	X88	สื่อมัลติมีเดียที่สอนมีเนื้อหาที่ทันสมัยต่อสถานการณ์การเมืองการปกครองในปัจจุบัน	.429
	X89	อาจารย์พัฒนาและผลิตสื่อมัลติมีเดีย ให้นักศึกษาเข้าใจง่าย	.480
	X92	การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการเรียน	.392
	X93	การเรียนการสอนผ่านอิเล็กทรอนิกส์สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา	.389
	X94	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ๆ ช่วยให้เข้าถึงเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้องและเร็วขึ้น	.449
	X95	มีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการเรียน	.587
	X96	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนและใช้ติดต่อสื่อสาร	.527
	X97	การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และเรียนรู้ตลอดชีวิต	.583
X100	อาจารย์ยกตัวอย่างประกอบได้อย่างกว้างขวางและชัดเจน	.537	
X101	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงเสริมสร้างแรงให้นักศึกษาเกิดความอยากรู้อยากเรียน	.576	

ตาราง 3 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 1 ด้านอาจารย์และการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 4.0

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านอาจารย์และการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 4.0	X102	อาจารย์สอดแทรกความรู้รอบตัว คุณธรรม เชื่อมโยงเนื้อหาและสรุปเนื้อหาสาระในการสอน	.469
	X105	อาจารย์ให้ความเป็นกันเองและช่วยเหลือนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกเวลาเรียน	.450
	X106	อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา มีความกระตือรือร้นในการสอน	.571
	X108	การให้คะแนนในการประเมินผลมีมาตรฐานและให้นักศึกษามีส่วนร่วม	.610
	X109	อาจารย์ทำการแจ้งผลการประเมินเป็นระยะและหลายรูปแบบ	.620
ผลรวมความแปรปรวน			42.557
ร้อยละของความแปรปรวน			36.373
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			36.373

จากตาราง 3 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้นองค์ประกอบที่ 1 มีตัวบ่งชี้ 18 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .308 - .620 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 42.557 คิดเป็นร้อยละ 36.373 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 36.373 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านอาจารย์และการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 4.0 (Factor 1)

ตาราง 4 องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียน	X32	นักศึกษาความมีระเบียบวินัย เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับของการเรียน	.464
	X33	นักศึกษามีความซื่อสัตย์ไม่มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตในการเรียน	.426

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ตาราง 49 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
	X36	นักศึกษามีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์บ้านเมือง	.464
	X41	ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมในการเรียนโดยจัดให้มีการปฏิสัมพันธ์ในการเรียน ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์และระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	.426
	X42	นักศึกษาเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและให้ความร่วมมือในการทำงาน	.347
	X43	นักศึกษามีความประพฤติสุภาพเรียบร้อย ไม่ส่งเสียงดังขณะเรียน	.429
	X44	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้/ทำงานเป็นทีมได้	.480
	X45	มีระบบการแสดงผลของนักศึกษา เพื่อให้อาจารย์ได้ตรวจสอบ ติดตามนักศึกษา มีระบบแจ้งข้อมูลและประเมินความก้าวหน้า	.392
	X47	ส่งเสริมให้นักศึกษามีการสื่อสาร การแสดงออกวิธีการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการเพิ่มความรู้	.389
	X48	ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ทักษะและวิธีการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	.449
	X49	ส่งเสริมให้นักศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สื่อเทคนิควิธีการ เครื่องมือทันสมัยที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการแสวงหาความรู้	.587
	X52	อาจารย์มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อนักศึกษา ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของนักศึกษา	.527
	X53	แผนการสอนมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและสมบูรณ์อยู่เสมอ	.583
		ผลรวมความแปรปรวน	3.527
		ร้อยละของความแปรปรวน	3.015
		ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	39.388

จากตาราง 4 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์กรประกอบที่ 2 มีตัวบ่งชี้ 13 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .328 - .753 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 3.527 คิดเป็นร้อยละ 3.015 ของความแปรปรวนทั้งหมดมีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 39.388 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียน (Factor 2)

ตาราง 5 องค์ประกอบที่ 3 ด้านนโยบายและการมีส่วนร่วมในนโยบายของผู้เรียน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านนโยบายและการมีส่วนร่วมในนโยบายของผู้เรียน	X1	ปรัชญา ภูมิฐาน และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมีความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทย	.549
	X2	ปรัชญา ภูมิฐาน และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทย	.404
	X3	มหาวิทยาลัยกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอนเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษา	.332
	X4	กำหนดนโยบายของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาฯ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	.407
	X5	มหาวิทยาลัยจัดหาช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายไว้รองรับการเรียน	.364
	X6	มหาวิทยาลัยจัดเวลาเรียนที่มีความยืดหยุ่น เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน	.362
	X7	มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับระบบการเรียนและพร้อมบริการนักศึกษา	.437
	X8	มหาวิทยาลัยมีการจัดการและออกแบบการเรียนการสอนรายวิชาการเมืองการปกครองไทยอย่างเป็นระบบ	.644
	X10	มหาวิทยาลัยมีการทดสอบทักษะทางด้านการเมืองการปกครองไทยก่อนเข้าศึกษา	.489
	X11	มหาวิทยาลัยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยก่อนเข้ารับการศึกษา	.527

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ตาราง 5 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 3 ด้านนโยบายและการมีส่วนร่วมในนโยบายของผู้เรียน

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
	X12	ปรัชญา ปณิธาน และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมีความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทย	.464
	X13	ปรัชญา ปณิธาน และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทย	.426
	X14	มหาวิทยาลัยกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอนเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษา	.347
	X15	กำหนดนโยบายของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	.429
	X16	มหาวิทยาลัยจัดหาช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายไว้รองรับการเรียน	.480
	X17	มหาวิทยาลัยจัดเวลาเรียนที่มีความยืดหยุ่น เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน	.392
	X18	มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับระบบการเรียนและพร้อมบริการนักศึกษา	.389
	X19	มหาวิทยาลัยมีการจัดการและออกแบบการเรียนการสอนรายวิชาการเมืองการปกครองไทยอย่างเป็นระบบ	.449
	X20	มหาวิทยาลัยมีการทดสอบทักษะทางด้านการเมืองการปกครองไทยก่อนเข้าศึกษา	.587
	X21	มหาวิทยาลัยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยก่อนเข้ารับการศึกษา	.527
	X22	มหาวิทยาลัยทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนรายวิชาการเมืองการปกครองไทย	.583
	X23	ตั้งใจฟัง จดบันทึก ชักถามทันทีในเรื่องที่ไม่เข้าใจโดยไม่ปล่อยผ่าน	.391
ผลรวมความแปรปรวน			3.374
ร้อยละของความแปรปรวน			2.884
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			42.272

จากตาราง 5 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์กรประกอบที่ 3 มีตัวบ่งชี้ 22 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .332 - .664 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 3.374 คิดเป็นร้อยละ 2.884 ของความแปรปรวนทั้งหมดมีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 42.272 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านนโยบายและการมีส่วนร่วมในนโยบายของผู้เรียน (Factor 3)

ตาราง 6 องค์กรประกอบที่ 4 ด้านเทคนิคการสอนและเครื่องมือช่วยสอนที่ทันสมัย

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านนโยบายและการมีส่วนร่วมในนโยบายของผู้เรียน	X46	มีการสื่อสารด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงนักศึกษา เพื่อนำเสนอข่าวสารใหม่ๆ ช่องทางในการติดต่อสื่อสารและตอบสนทนนักศึกษาได้	.368
	X61	การจัดการเรียนการสอนมีการให้ข้อมูลป้อนกลับจากนักศึกษาถึงอาจารย์	.637
	X62	ระบบการดูแลและให้ข้อมูลป้อนกลับแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและชัดเจน	.613
	X63	ระบบการดูแลและให้ข้อมูลป้อนกลับสามารถเฝ้าติดตามการเรียนรู้ กิจกรรมและความก้าวหน้าของนักศึกษา	.659
	X64	ระบบการดูแลและให้ข้อมูลป้อนกลับสามารถรายงานและบันทึกเกี่ยวกับนักศึกษาให้แก่อาจารย์ทราบภายในเวลาที่กำหนด	.566
	X65	บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือสืบค้นข้อมูล	.427
	X72	เอกสารประกอบการสอนมีการพัฒนาและผลิตขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่สอน	.340
	X73	เนื้อหาภายในสื่อการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ในตนเองและมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียน	.362
	X75	สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาและผลิตขึ้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เรียน	.395

ตาราง 6 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 4 ด้านเทคนิคการสอนและเครื่องมือช่วยสอนที่ทันสมัย

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
	X76	การออกแบบของสื่อการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักศึกษาอยู่เสมอ	.305
	X78	อาจารย์ผลิตสื่อหรือจัดหาสื่อหลักและสื่อเสริมให้เอื้อต่อการศึกษด้วยตนเอง	.317
	X86	อาจารย์ใช้เทคนิคการนำเสนอและผลิตสื่อช่วยสอนที่น่าสนใจ	.311
	X87	สื่อมัลติมีเดียที่สอนมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวิชาที่สอน	.368
	X91	การเรียนการสอนผ่านอิเล็กทรอนิกส์ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	.350
	X111	ระยะเวลาการลงทะเบียน สะดวก รวดเร็ว เข้าใจง่าย	.340
	X112	ระเบียบ ขั้นตอนในการวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและเป็นธรรม	.346
	ผลรวมความแปรปรวน		2.751
	ร้อยละของความแปรปรวน		2.351
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		44.623

จากตาราง 6 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 4 มีตัวบ่งชี้ 16 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .305 - .659 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 2.751 คิดเป็นร้อยละ 2.351 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 44.623 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านเทคนิคการสอนและเครื่องมือช่วยสอนที่ทันสมัย (Factor 4)

ตาราง 7 องค์ประกอบที่ 5 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านสิ่งสนับสนุน	X67	ห้องสมุดมีอุปกรณ์ เครื่องมือ จัดสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการอ่านหนังสือ	.407
	X71	เอกสารประกอบการสอนมีเนื้อหาการเมืองการปกครองที่สมบูรณ์และเข้าใจง่ายในการเรียน	.376
การเรียนการสอน	X80	พื้นที่บริเวณมหาวิทยาลัยมีการปรับปรุง ตกแต่งและจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการเรียน	.501
	X81	บรรยากาศภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเท และแสงสว่างเพียงพอ	.549
	X82	โต๊ะ เก้าอี้และพื้นที่ภายในห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย	.519
	X83	มหาวิทยาลัยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว	.735
	X84	ระบบการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สายง่ายต่อการสืบค้น	.627
	X85	โสตทัศนูปกรณ์ประจำห้องเรียนมีเครื่องโปรเจคเตอร์ เครื่องvisual พร้อมใช้งานและมีเพียงพอ	.659
	ผลรวมความแปรปรวน		
ร้อยละของความแปรปรวน			1.885
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			46.478

จากตาราง 7 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 5 มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .376 - .735 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 2.170 คิดเป็นร้อยละ 1.885 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 46.478 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (Factor 5)

ตาราง 8 องค์ประกอบที่ 6 ด้านการประเมินผล

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านการประเมินผล	X51	ออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	.313
	X114	อาจารย์ประเมินผลการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	.498
	X115	มีหลักฐานแสดงผลรวมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมดของนักศึกษาที่ชัดเจน	.599
	X116	นักศึกษาประเมินผลการสอนของอาจารย์ตามความเป็นจริง	.543
	X117	ลักษณะการวัดและประเมินผลเป็นการวัดและประเมินตามสภาพความเป็นจริง	.409
		ผลรวมความแปรปรวน	1.917
		ร้อยละของความแปรปรวน	1.638
		ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	48.116

จากตาราง 8 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 6 มีตัวบ่งชี้ 5 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .313 - .599 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.917 คิดเป็นร้อยละ 1.638 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 48.116 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการประเมินผล (Factor 6)

ตาราง 9 องค์ประกอบที่ 7 ด้านบุคลิกภาพผู้สอน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านบุคลิกภาพผู้สอน	X25	อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการถ่ายทอดให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่หลากหลาย	.462

ตาราง 9 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 7 ด้านบุคลิกภาพผู้สอน

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
	X26	อาจารย์ผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีการสอนที่แตกต่างกันเนื่องจากนักศึกษามีความแตกต่างเรื่องความรู้และสาขาวิชา	.320
	X27	อาจารย์ผู้สอนต้องมีความสามารถทางการใช้ภาษาและพูดสื่อสารได้เป็นอย่างดี	.496
	X28	อาจารย์ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ	.517
	X29	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนก่อนการเข้าสอน	.409
ผลรวมความแปรปรวน			1.640
ร้อยละของความแปรปรวน			1.402
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			49.517

จากตาราง 9 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 7 มีตัวบ่งชี้ 5 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .320 - .533 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.640 คิดเป็นร้อยละ 1.402 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 49.517 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านบุคลิกภาพผู้สอน (Factor 7)

ตาราง 10 องค์ประกอบที่ 8 ด้านความคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้ความรู้

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านความคิดสร้างสรรค์	X35	นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนมาใช้ในการดำรงชีวิต	.383
และการประยุกต์ใช้ความรู้	X37	นักศึกษาสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบได้	.325

ตาราง 10 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 8 ด้านความคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้ความรู้

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
	X38	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยง บูรณาการหลักทฤษฎีมาใช้กับสถานการณ์บ้านเมือง	.554
	X39	นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	.510
	X40	นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการเรียนรายวิชาการเมืองการปกครองไทย	.370
ผลรวมความแปรปรวน			1.565
ร้อยละของความแปรปรวน			1.337
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			50.855

จากตาราง 10 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 8 มีตัวบ่งชี้ 5 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .325 - .554 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.565 คิดเป็นร้อยละ 1.337 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 50.855 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้ความรู้ (Factor 8)

ตาราง 11 องค์ประกอบที่ 9 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	X54	มีการจัดกิจกรรมในการเรียนที่เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	.386
	X55	อาจารย์มีปฏิสัมพันธ์ เอาใจใส่ ตรวจสอบและติดตามนักศึกษาเสมอ	.508
	X56	ช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนักศึกษาใช้งานง่ายและมีความสะดวก	.432
	X90	การเรียนออนไลน์สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาไปแหล่งอื่นๆและช่วยกระตุ้นความสนใจ	.422
ผลรวมความแปรปรวน			1.500
ร้อยละของความแปรปรวน			1.282
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			52.137

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

จากตาราง 11 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์กรประกอบที่ 9 มีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .386 - .508 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.500 คิดเป็นร้อยละ 1.282 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 52.137 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (Factor 9)

ตาราง 12 องค์กรประกอบที่ 10 ด้านห้องเรียน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านห้องเรียน	X68	ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนครบถ้วนทันสมัย	.573
	X69	ห้องเรียนมีความเหมาะสม สงบและมีบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน	.569
	X70	ห้องเรียนมีอุณหภูมิพอเหมาะไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป	.479
ผลรวมความแปรปรวน			1.447
ร้อยละของความแปรปรวน			1.237
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			53.373

จากตาราง 12 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์กรประกอบที่ 10 มีตัวบ่งชี้ 3 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .479 - .573 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.447 คิดเป็นร้อยละ 1.237 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 53.373 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านห้องเรียน (Factor 10)

ตาราง 13 องค์กรประกอบที่ 11 ด้านกิจกรรมภายในห้องเรียน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านกิจกรรมภายในห้องเรียน	X9	มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรที่ที่เหมาะสมชัดเจนในการรับนักศึกษาเข้าศึกษา	.327
	X57	กิจกรรมการเรียนในส่วนของการเมืองการปกครองมีความเหมาะสม	.508

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ตาราง 13 (ต่อ) องค์ประกอบที่ 11 ด้านกิจกรรมภายในห้องเรียน

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
	X58	มีกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ความคิดสร้างสรรค์	.481
	X59	ส่งเสริมกิจกรรมภายนอกห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านเมืองการปกครอง	.325
ผลรวมความแปรปรวน			1.414
ร้อยละของความแปรปรวน			1.209
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			54.582

จากตาราง 13 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 11 มีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .325 - .508 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.414 คิดเป็นร้อยละ 1.209 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 54.582 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านกิจกรรมภายในห้องเรียน (Factor 11)

ตาราง 14 องค์ประกอบที่ 12 ด้านทัศนคติทางการเมือง

องค์ประกอบ	ข้อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านทัศนคติทางการเมือง	X30	นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาการเมืองการปกครองไทย	.569
	X31	นักศึกษามีความเสียสละ/มีจิตสาธารณะ	.339
ผลรวมความแปรปรวน			1.352
ร้อยละของความแปรปรวน			1.156
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			55.738

จากตาราง 14 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 12 มีตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .339 - .569 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.352 คิดเป็นร้อยละ 1.156 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 55.738 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านทัศนคติทางการเมือง (Factor 12)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ตาราง 15 องค์ประกอบที่ 13 ด้านแผนการสอน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านแผนการสอน	X98	อาจารย์มีการจัดทำแผนการสอนและประมวลผลการสอน	.335
	X99	อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในรายวิชาล่วงหน้า	.389
ผลรวมความแปรปรวน			1.317
ร้อยละของความแปรปรวน			1.126
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			56.864

จากตาราง 15 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 13 มีตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .335 - .389 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.317 คิดเป็นร้อยละ 1.126 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 56.864 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านแผนการสอน (Factor 13)

ตาราง 16 องค์ประกอบที่ 14 ด้านความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียน

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียน	X50	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ ทักษะ และมีแบบฝึกสติปัญญาที่เหมาะสมตามการเรียนในรายวิชา	.316
	X107	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรายวิชาการเมืองการปกครอง	.408
ผลรวมความแปรปรวน			1.314
ร้อยละของความแปรปรวน			1.123
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			57.987

จากตาราง 16 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 14 มีตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .316 - .408 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.314 คิดเป็นร้อยละ 1.123 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 57.987 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียน (Factor 14)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ตาราง 17 องค์ประกอบที่ 15 ด้านความรู้ก่อน - หลัง

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านความรู้ก่อน - หลัง	X34	นักศึกษามีความรู้ในเรื่องการเมืองการปกครองไทยเพิ่มขึ้น	.373
	X74	แบบฝึกหัดท้ายบทมีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย	.306
ผลรวมความแปรปรวน			1.263
ร้อยละของความแปรปรวน			1.079
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			59.066

จากตาราง 17 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 15 มีตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .306 - .373 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.263 คิดเป็นร้อยละ 1.079 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 59.066 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านความรู้ก่อน - หลัง (Factor 15)

ตาราง 18 องค์ประกอบที่ 16 ด้านการให้คำปรึกษา

องค์ประกอบ	ชื่อ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ
ด้านการให้คำปรึกษา	X103	อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และให้เกียรตินักศึกษา	.399
	X104	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปรึกษาปัญหาการเรียน ทั้งในและนอกเวลาเรียน	.383
ผลรวมความแปรปรวน			1.229
ร้อยละของความแปรปรวน			1.050
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			60.116

จากตาราง 18 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น องค์ประกอบที่ 16 มีตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้ น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .383 - .399 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.229 คิดเป็นร้อยละ 1.050 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 60.116 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการให้คำปรึกษา (Factor 16)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น โดยการวิเคราะห์มีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบทดสอบด้วย Barlett's Test of Sphericity เป็นการทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้ เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) หรือไม่พบว่า ค่า Chi-Square = 29602.433 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 117 ตัวบ่งชี้ มีความสัมพันธ์กัน จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วนำไปสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยใช้วิธีองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) และ หมุนแกนองค์ประกอบแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax) ได้องค์ประกอบ 16 องค์ประกอบตัวบ่งชี้ 113 ตัวบ่งชี้ ค่าไอเกน (Eigen Value) อยู่ระหว่าง 1.221 – 42.557 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.0 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่าง 1.044 – 36.373 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม อยู่ระหว่าง 36.373 – 60.116

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น มีความสอดคล้องกลมกลืน ประกอบด้วย ด้านอาจารย์และการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 4.0 ด้านผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนด้านนโยบายและการมีส่วนร่วมในนโยบายของผู้เรียน ด้านเทคนิคการสอนและเครื่องมือช่วยสอนที่ทันสมัย ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านบุคลิกภาพผู้สอน ด้านความคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านห้องเรียน ด้านกิจกรรมภายในห้องเรียน ด้านทัศนคติทางการเมือง ด้านแผนการสอน ด้านความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียน ด้านความรู้ก่อน – หลัง ด้านการให้คำปรึกษา ซึ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2537) เสนอว่า ภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้สอนคือ การพัฒนาการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้นจะกระทำได้ดีย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ การพิจารณาปรับปรุงการสอนโดยอาศัยข้อสนเทศ (Information) จากการประเมินผลการสอน การประเมินผลการสอนเป็นเทคนิคที่ใช้พิจารณา ตัดสิน ลงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน คุณค่าหรือประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนนั้น ซึ่งจะพิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ (Wotruba & Wright, 1975) เสนอว่า เกณฑ์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอน คือ ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การจัดระบบของเนื้อหาวิชา และจัดระบบในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี กระตุ้นนักเรียนคิดด้วยตนเอง และความสามารถในการพูดอธิบายการบรรยายได้น่าสนใจ (Berk, 1979) เสนอว่า การประเมินประสิทธิภาพการสอนให้ครอบคลุมประเด็น

คือ วิธีการสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชา ความสามารถในการกระตุ้นความสนใจของนักศึกษา ความสัมพันธ์กับนักศึกษา การตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักศึกษา มีความอดทนต่อความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน มีความกระตือรือร้นในวิชาที่สอน (Beach & Rienhartz, 1984) เกณฑ์ของประสิทธิภาพการสอนเพื่อประเมินตัดสินการปฏิบัติงานของอาจารย์ 6 ทักษะ ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน ความกระตือรือร้นระหว่างการเรียนการสอน การเน้นและสนใจในเรื่องงาน ยุทธศาสตร์ในการสอน มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และใช้คำถามที่น่าสนใจ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545) เสนอว่ารูปแบบการสอนความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ การกำหนดเป้าหมายการคิด วัตถุประสงค์และประเด็นปัญหา แสวงหาแนวคิดใหม่ ๆ ระดมความคิดหาแนวทางใหม่และประเมินและคัดเลือกแนวคิดอย่างมีเหตุผล ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ฉันทนา ปาปัดถา, 2552) เสนอว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร. พระนครอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน 3) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีศึกษาต่างกันมีมุมมองต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ส่วนเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา และระดับผลการเรียน ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทักษะ และระดับชั้นปีที่ 2 สอดคล้องกับ กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ (2553) เสนอว่า ตัวแปรความสำเร็จของระบบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่งมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) สถาบันและการจัดการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ปรัชญา ปณิธานและพันธกิจ การรับเข้าศึกษา ระบบสนับสนุนผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ระบบพัฒนาสนับสนุนและบริการผู้เรียน งบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน และการจัดการและออกแบบระบบ 2) การออกแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถาบัน ปฏิสัมพันธ์ในการเรียน ระบบการดูแลและให้ข้อมูลป้อนกลับ กลยุทธ์ในการเรียนการสอน และลักษณะการประเมินผลการเรียนการสอน 3) สื่อและเทคโนโลยี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ โครงสร้างและการจัดระบบของสื่อการเรียนการสอน คุณภาพของสื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอน 4) ปัจจัยสนับสนุน ตัวบ่งชี้ คือ ห้องสมุดและทรัพยากรการเรียนรู้อื่น ๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก 5) การประเมินผล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ การประเมินผลหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้โมเดลการพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น ซึ่งโมเดลที่ได้มีความเหมาะสมกับบริบทของการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดังนั้นจึงเป็นแนวทางให้หน่วยงานนำตัวบ่งชี้ทั้ง 113 ตัวบ่งชี้ ไปใช้ในการ

พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองไทยและกฎหมายเบื้องต้น เพื่อเป็นสนับสนุนกระบวนการบริหารรายวิชา การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 และให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์. (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของระบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). *การคิดเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ : ชัดเชสมิเดีย.
- ฉันทนา ปาปัดถา. (2552). *การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. สาขาวิชา เทคโนโลยีมีเดีย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์สุวรรณรักษ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชา ทดสอบและวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 10) คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์.
- ยุทธไกรวรรณ. (2551). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2558). *ระเบียบวิธีวิจัยและการใช้สถิติสำหรับภาควิชาวิจัยทางสังคมศาสตร์*. บริษัท ทริปเพิ้ล กรุ๊ป จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2561). *รายงานจำนวนนักศึกษา ประจำปี 2562*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Beach, Don M. &Reinhertz, Judy. (1984).Using Criteria of Effective Teaching to Judge Teacher Performance. *NASSP Bulletin*. 12(November 1984) : 19-23.
- Berk, Ronald A. (1979).Effectiveness of Student-Rating Instruments for Faculty Evaluation.*Journal of Higher Education*. 50(1979) : 650-669.
- Wotruba, TR, & Wright, P.L. (1975). How to Developed a Teacher Ratings Instrument. *Journal of Education Psychology*.55 (November-December 1975), 633-663.